

Terugblik naar de negentiende eeuw...

Historische Drukkerij Turnhout

Nieuwsbrief nr. 25, januari 2008

Gedichtendag, 31 januari 2008

*Deze nieuwsbrief staat volledig in het teken van Gedichtendag 2008.
Naar aanleiding hiervan brengt de Historische Drukkerij een dichtbundel
uit, gratis verspreid over de ganse Turnhoutse bevolking.*

Dichtbundel

De afgelopen maanden konden jullie via deze nieuwsbrief volgen hoe de dichtbundel langzaam een feit werd. Vandaag is het dan eindelijk zover, 22.300 boekjes, mooi opgestapeld op 7 paletten staan klaar om verspreid te worden.

Maar wat een werk is hier aan voorafgegaan eer we dit punt bereikt hebben! Met een groep vrijwilligers werkten we meer dan 1600 uren zodat dit huzarenstukje netjes in iedere Turnhoutse brievenbus kan gedeponerd worden. Een boekje dat het waard is om iedere boekenkast te sieren en verdient om bewaard te blijven!

Even terug van bij de start beginnen. Het viel me zwaar dat al wat cultuurbeleving aangaat al te vaak slechts toegankelijk is voor een klein select groepje mensen. Toch is een veel grotere groep geïnteresseerd op voorwaarde dat je ze weet te prikkelen én te vinden. Binnen mijn mogelijkheden en interesses kwam ik al snel op het idee een dichtbundel samen te stellen en te verspreiden over de ganse Turnhoutse bevolking. Mooie woorden, maar hoe hieraan te beginnen? Zo ging ik mijn licht opsteken bij Nico Verhoeven, cultuurbeleidscoördinator van de Stad Turnhout. Hij wilde me waarschuwen voor de problemen die ik tegemoet ging, maar hier wilde ik niet van weten. 'Goed, jij je zin', zei hij. Hij wist al langer dan vandaag dat ik koppig zou doorzetten. En zo gaf hij me tips en gaf me adressen van mensen die me mogelijk konden helpen in de realisatie van dit project.

Eén van die mensen was Jef Van Elst, kenner van gedichten en een erkend figuur binnen de dichterswereld. Zeer enthousiast schaarde hij zich mee achter mijn project. We spraken af dat hij de gekende dichters aan zou schrijven, daarnaast wilde ik ook onbekend talent opnemen in dit boekje. Oproepen werden gedaan in de media en in de daaropvolgende maanden kwamen de gedichten mondjesmaat binnen.

Het succes zorgde ervoor dat het boekje alsmaar dikker werd. Vooropgesteld was een boekje van 32 pagina's, al snel werden dit er 48 om uiteindelijk tegen de afsluitdatum voor het inleveren van de gedichten te eindigen op 64 pagina's. 36 gedichten werden geselecteerd, een mooie variatie van gekende en ongekende mensen, en een verscheidenheid aan gedichten zorgen ervoor dat ieder wel iets naar zijn gading terug zal vinden.

10 september werden dan de teksten doorgegeven aan Antwerpse collega verzamelaar Patrick Goossens. Zijn collectie Monotype-gietmachines zouden in werking gezet worden door Gilbert Decorte, Brusselaar en Monotypist. Twee weken later werden de loden zetsels opgehaald zodat het drukken kon beginnen. De Marinoni cilinderpers uit 1880 werd drukklaar gemaakt. 175.000 druks en 370 werkuren later was deze karwei geklaard en kon van start gegaan worden met de afwerking. Een oproep voor vrijwilligers werd gelanceerd via de media.

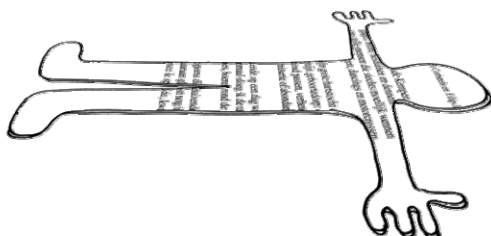
Enkele personen dienden zich aan en al snel werd duidelijk dat deze vrijwilligers geen eendagsvliegen waren, maar de bedoeling

Stadstv-Turnhout

De realisatie van de dichtbundel werd ook door de dienst Communicatie van de Stad Turnhout opgemerkt. Een uitzending van Stadstv op de regionale zender RTV werd hieraan gewijd. Gemist? Hij is terug te vinden op de website van de Historische Drukkerij (www.historischedrukkerij.be). Via deze link kom je rechtstreeks bij deze uitzending terecht.

http://www.turnhout.be/stadstv2/archief2007/StadsTvTurnhout_aff71.wmv

hadden tot het einde van de werken hun schouders mee onder het project te zetten. Afspraken werden gemaakt over wanneer ieder kon komen en al snel werd het een hechte vriendengroep. Ook de grafische afdeling van Horito hielp waar ze konden. Snijden, vouwen, biegen, al deze werken werden daar uitgevoerd zodanig dat de deadline niet in het gedrang zou komen. Boven alle verwachting in was begin januari het werk achter de rug en stonden de 22.300 boekjes klaar op paletten om verstuurd te worden.

VRIJWILLIGER DIE MEEHIEP MET
HET DRUKKEN VAN DE DICHTBUNDEL

gie07

De verspreiding leek een probleem te worden. Hulp kwam van verscheidene stadsdiensten. TRAM 41, dienst Cultuurcoördinatie, dienst Jeugd en dienst Communicatie zochten samen met schepen van Cultuur Eric Vos naar een oplossing. Sinds begin deze week staat het vast

dat de Stad Turnhout zorgt voor de verspreiding via een basketbalploeg. Verder kwam er nog spontane hulp van Groep Joos die aanbood de boekjes per stuk te verpakken zodat deze toch met zekerheid zuiver in de brievenbussen terecht zouden komen.

Hoeveel moeilijke momenten ik doormaakte in de afgelopen maanden weten ze alleen op TRAM 41. De vele problemen gecombineerd met de lange werkdagen groeiden me soms boven het hoofd en dankzij deze dienst werd telkens opnieuw gezocht naar een oplossing, en niet één keer werd die daar niet gevonden. Als ze me vandaag dus zouden vragen of ik opnieuw zo een groot project zou opstarten zeg ik met overtuiging 'Ja, met de steun van den TRAM alleszins!'

Dank aan al de vrijwilligers die met zoveel inzet de kloof tussen cultuur en bevolking 'gedicht' hebben, het was een waar genot met jullie samen dit tot een goed einde te brengen!

Luxe-editie

Om liefhebbers en geïnteresseerden van buiten Turnhout de kans te geven de dichtbundel aan te schaffen drukte de Historische Drukkerij 500 exemplaren in een luxueuze editie. Deze is enkel in de Historische Drukkerij en bij Dienst Toerisme van de stad Turnhout te koop en de prijs bedraagt 9 euro.

Nostalgie...

Lutgarde Callebaut

ik was een drukkerskind
m'n speelgoed resten van papier en
losse letters
het drukkersatelier m'n speelterrein
de tijd stroomde voorbij
het kind werd groot
één voor één
vervaagden alle letters
vielen de persen stil
vergeelde het papier

het kind leek
onherroepelijk verdwenen

maar

in Turnhout
waken engelen
over het erfgoed
van m'n jeugd
daar
hoor ik het gedreun
van oude cilinderpersen
gestald op eiken plankenvloer
daar
snuif ik weer
de geur van inkt
en wordt de glans
van koperen matrijzen
de spiegel van m'n ziel
daar
wordt m'n naam gevormd
met houten letters
en strelen m'n vingers
voorzichtig het papier

daar
kan ik weer voelen
hoe het bloed als kokend lood
door m'n lichaam stroomt

net
zoals het altijd
is geweest...